

**PROGRAM
DE APLICARE A ACORDULUI
ÎNTRU GUVERNUL ROMÂNIEI
ȘI GUVERNUL REPUBLICII POLONE
PRIVIND COLABORAREA ÎN DOMENIILE
ȘTIINȚEI, ÎNVĂȚĂMÂNTULUI ȘI CULTURII
PENTRU ANII 2003-2006**

Guvernul României și Guvernul Republicii Polone, denumite în continuare "Părți", în conformitate cu articolul 24 al Acordului între Guvernul României și Guvernul Republicii Polone privind colaborarea în domeniile științei, învățământului și culturii, semnat la Varșovia, la 23 iunie 1994, au convenit următoarele:

I. ȘTIINȚĂ ȘI ÎNVĂȚĂMÂNT

Articolul 1

Academia Română și Academia Polonă de Științe vor continua colaborarea directă pe baza înțelegerilor și protocoalelor semnate de către acestea. Principala formă de colaborare o vor constitui proiectele comune de cercetare derulate de către institutele și centrele de cercetare și organizarea unor conferințe științifice bilaterale și multilaterale.

ARI

OMBSS nr. 3342/04.11.2005

Articolul 2

1. Părțile vor sprijini colaborarea directă între instituțiile de învățământ superior din România și Republica Polonă în următoarele domenii:

- 1) cercetare științifică în comun;
- 2) schimburi de studenți, doctoranzi și cadre universitare;
- 3) invitarea de profesori pentru susținerea de prelegeri;
- 4) organizarea de stagii de practică profesională;
- 5) organizarea de conferințe științifice, simpozioane și seminarii.

2. Aspecte concrete privind colaborarea menționată la alin. 1 vor fi stabilite prin înțelegeri directe între instituțiile de învățământ superior interesate.

Articolul 3

Părțile vor realiza schimburi de studenți în limita anuală de 20 de luni.

Articolul 4

În cadrul colaborării în domeniul perfecționării cadrelor științifice și didactice, Părțile vor trimite, anual, cetățeni din statele lor la stagii științifice (de specializare), pentru perioade de cel puțin o lună, în limita anuală de 10 luni.

Articolul 5

Părțile vor sprijini studierea limbii și literaturii celuilalt stat în instituțiile lor de învățământ superior.

1. Părțile vor acorda asistență pentru trimiterea, în scopul angajării, de cadre didactice și specialiști în domeniile:

- 1) Limbii și literaturii polone, la
  - a) Universitatea București,
  - b) Universitatea « Alexandru Ioan Cuza » din Iași,
  - c) Universitatea « Babeș-Bolyai » din Cluj-Napoca.
- 2) Limbii și literaturii române, la
  - a) Universitatea Jagellonă din Cracovia,
  - b) Universitatea « Adam Mickiewicz » din Poznan.

2. Partea română va examina posibilitatea introducerii de studii complete de polonistică la Universitatea « Alexandru Ioan Cuza » din Iași.

3. Propunerea cu privire la trimiterea personalului didactic dintr-un stat în celălalt stat în cadrul prezentului Program va fi comunicată de respectiva instituție de învățământ superior prin intermediul ministerului de resort.

4. Cadrele didactice vor fi trimise pentru o perioadă de maximum 3 ani. Părțile vor confirma anual angajarea cadrelor didactice de către instituțiile de învățământ superior interesate.

În cazuri temeinic justificate, cu acordul ambelor Părți, perioada menționată poate fi prelungită până la 4 ani.

5. În limita posibilităților financiare, părțile vor furniza personalului didactic literatura de specialitate, precum și alte materiale necesare studiului.

6. Personalul didactic va avea obligația de a respecta durata orelor didactice, planurile de activitate, precum și timpul de lucru al instituției de învățământ superior care îl găzduiește.

Articolul 6

Fiecare Parte va primi studenți la filologie română, respectiv polonă, precum și personal didactic, specialiști în domeniul limbii române, respectiv limbii polone, la cursurile de vară de limbă, literatură și civilizație.

Partea română va primi anual 10 persoane din Republica Polonă la cursurile de vară de limbă, literatură și civilizație română.

Partea polonă va primi anual 10 persoane din România la cursurile de vară de limbă, literatură și civilizație polonă.

Articolul 7

Părțile vor sprijini reluarea activității Comisiei Mixte româno-polone, în scopul prezentării obiective a istoriei și geografiei a statului partener în manualele din celălalt stat.

În prima etapă se va realiza schimbul de manuale, în scopul recenzării acestora.

Comisia Mixtă se va reuni o dată pe an, în România și în Republica Polonă, alternativ.

Articolul 8

1. Confirmând dreptul cetățenilor români de naționalitate polonă cu domiciliul stabil în România, precum și cel al cetățenilor polonezi de naționalitate română cu domiciliul stabil în Republica Polonă, de a se exprima liber, de a-și păstra și dezvolta identitatea etnică, culturală, lingvistică și religioasă, precum și de a menține și dezvolta cultura în toate aspectele ei, Părțile, în conformitate cu standardele internaționale și cu reglementările interne ale statelor lor, vor asigura posibilitatea:

- 1) Studierii limbii române sau în limba de predare română în Republica Polonă, în cadrul sistemului învățământului de stat, în școlile și centrele de învățământ în care studiază cetățeni polonezi de naționalitate română, precum și a studierii limbii polone sau în limba de predare polonă în România, în cadrul sistemului învățământului de stat, în școlile și centrele de învățământ în care studiază cetățenii români de naționalitate polonă;
- 2) Studierii culturii și istoriei române în școlile și centrele de învățământ din Republica Polonă, precum și a istoriei și culturii polone în școlile și centrele de învățământ din România, în care studiază cetățenii menționați la punctul 1.;
- 3) Angajării reciproce în școlile despre care se vorbește în prezentul Program a cadrelor didactice române în Republica Polonă, respectiv poloneze – în România, la solicitarea Părții care îi primește;
- 4) Accesului la mijloacele publice de comunicare în masă.

2. Partea română va primi în fiecare an, cu suportarea costurilor, în limita posibilităților și conform limitei stabilite pentru fiecare an, tineri de naționalitate română din Republica Polonă, la diferite forme de studii în școlile publice și de stat la toate nivelurile.

Articolul 9

Părțile vor continua să colaboreze în vederea semnării acordului bilateral privind recunoașterea reciprocă a diplomelor de absolvire a instituțiilor de învățământ preuniversitar și superior, precum și a titlurilor și gradelor științifice.

Articolul 10

Părțile încurajează colaborarea directă dintre instituțiile de învățământ preuniversitar din cele două state.

Colaborarea se va efectua pe baza unor înțelegeri directe între instituțiile interesate și poate cuprinde schimburi de elevi, pe bază de reciprocitate.

II. CULTURĂ ȘI ARTĂ

Articolul 11

Părțile vor crea condițiile necesare în vederea colaborării directe între instituțiile, asociațiile culturale, uniunile de creație interesate, precum și alte organizații activând în domeniul culturii.

Ministerul Culturii și Cultelor din România și Ministerul Culturii din Republica Polonă vor sprijini invitarea reciprocă a artiștilor, oamenilor de cultură și specialiștilor din domeniul artei din statul celeilalte Părți, pentru efectuarea unor vizite de documentare, precum și pentru participarea la întâlnirile organizate în statele ambelor Părți.

Articolul 12

Părțile vor sprijini colaborarea directă între instituțiile de învățământ artistic superior, inclusiv:

- 1) Schimbul de cadre didactice și studenți ai instituțiilor de învățământ artistic superior,
- 2) Participarea reprezentanților școlilor și facultăților de artă la conferințe, colocvii, sesiuni și cursuri legate de pregătirea artistică și teoria artei organizate de cealaltă Parte,
- 3) Schimbul de informații privind manifestări artistice (cursuri, concursuri, festivaluri).

Condițiile de colaborare vor fi convenite direct de instituțiile de învățământ interesate.

Articolul 13

Părțile vor sprijini colaborarea dintre edituri și redacții ale revistelor culturale în scopul răspândirii reciproce a beletristicii și literaturii de specialitate din celălalt stat.

Articolul 14

Părțile vor sprijini în mod reciproc participarea editurilor din ambele state la Târgurile Internaționale de Carte din București, respectiv Varșovia, în conformitate cu reglementările privind organizarea acestor manifestări.

Articolul 15

Părțile vor sprijini colaborarea directă dintre bibliotecile naționale din România, respectiv Polonia, în domeniul schimbului de materiale și al împrumuturilor din colecțiile lor.

Schimbul de angajați ai ambelor biblioteci în scopul cunoașterii colecțiilor bibliotecilor va face obiectul unor înțelegeri directe între instituțiile interesate.

Articolul 16

Părțile vor sprijini contactele nemijlocite între teatrele muzicale, ansamblurile și orchestrele din cele două state, având drept scop cunoașterea reciprocă a patrimoniului muzical specific.

În acest scop, Părțile vor facilita colaborarea dintre persoanele și instituțiile care organizează schimbul cultural în statele ambelor Părți.

Articolul 17

Ministerul Culturii și Cultelor din România și Ministerul Culturii din Republica Polonă vor invita, pe bază de reciprocitate, participanți și observatori la festivalurile și concursurile internaționale organizate în ambele state, respectiv în principal:

- 1) în Republica Polonă:
  - a) Festivalul Internațional de Muzică Contemporană «Toamna varșoviană» de la Varșovia,

- b) Concursul Internațional de Canto « Stanisław Moniuszko » de la Varșovia,
- c) Festivalul Internațional « Wratlavia Cantans » - Muzică și Arte Frumoase de la Wrocław.

2) în România:

- a) Concursul Internațional de Muzică « Dinu Lipatti »,
- b) Festivalul Internațional de Muzică « George Enescu »,
- c) Săptămâna Internațională a Muzicii Noi.

Articolul 18

Părțile vor sprijini contactele directe dintre teatrele dramatice și de păpuși, în special cu privire la includerea în repertoriu a unor creații din cultura fiecărui stat.

Articolul 19

Părțile vor examina posibilitatea primirii, pe bază de reciprocitate, a unui regizor de teatru pentru montarea unei piese românești de teatru în Republica Polonă, respectiv a unei piese poloneze de teatru în România.

Articolul 20

Părțile vor sprijini participarea reciprocă a unor ansambluri teatrale la festivalurile internaționale organizate în statul celeilalte Părți.

Articolul 21

Părțile vor sprijini colaborarea directă dintre instituțiile interesate (galerii, muzee și centre de artă), uniunile și asociațiile de creație, precum și alte organizații ale ambelor Părți, activând în domeniul artelor plastice.

Colaborarea va cuprinde în special schimburi de expoziții, participarea reciprocă a unor artiști, critici de artă și muzeografi la expoziții, precum și la tabere de creație și simpozioane.

Articolul 22

Părțile vor sprijini colaborarea directă dintre instituțiile din domeniul protejării monumentelor din ambele state, în special dintre Direcția Generală a Patrimoniului Cultural Național din Ministerul Culturii și Cultelor din România și Departamentul de Protejare a Monumentelor și Departamentul Patrimoniului Național din Ministerul Culturii al Republicii Polone.

Articolul 23

Părțile vor sprijini colaborarea în domeniul creației artistice de amatori, prin participarea reciprocă a unor ansambluri, observatori și membri ai juriilor la manifestările organizate în celălalt stat, în conformitate cu regulamentele manifestărilor respective.

Articolul 24

1. Părțile vor invita, pe bază de reciprocitate, ansambluri folclorice la Festivalurile Internaționale de Folclor organizate în ambele state.
2. Părțile vor proceda la schimburi de experți din diferite domenii ale culturii populare.

Articolul 25

Părțile vor sprijini colaborarea dintre instituțiile având drept obiect educația permanentă.

Articolul 26

Părțile vor sprijini schimburile de informații în domeniul legislației și practicii protejării bunurilor culturale, cu un accent deosebit pe combaterea exportului ilegal de opere de artă.

Părțile vor acționa în direcția identificării, înregistrării și inventarierii științifice a bunurilor culturale românești, aflate pe teritoriul Republicii Polone, și a bunurilor culturale poloneze, aflate pe teritoriul României.

Articolul 27

Părțile vor sprijini schimbul de informații referitoare la protecția drepturilor de autor și a drepturilor conexe, ce revin cetățenilor și instituțiilor din statele respective.

Articolul 28

1. Părțile vor sprijini colaborarea directă dintre instituțiile, organizațiile și producătorii ambelor state în domeniul producției de filme și de prestări de servicii cinematografice, precum și schimbul reciproc de filme pe baze comerciale și necomerciale.

2. Părțile vor sprijini participarea la festivalurile internaționale de film organizate în ambele state, în conformitate cu regulamentele festivalurilor respective.

3. Pe durata prezentului Program, Părțile vor sprijini organizarea de vizionări de filme, pe bază de reciprocitate.

4. Părțile vor sprijini colaborarea directă dintre arhivele de filme și asociațiile cinematografice din ambele state.

III. ALTE DOMENII DE COLABORARE

Articolul 29

Părțile vor sprijini colaborarea în domeniul ocrotirii sănătății și al științelor medicale, desfășurată în temeiul înțelegerilor directe dintre ministerele sănătății din statele lor.

Articolul 30

1. Arhivele Naționale din România și Direcția Generală a Arhivelor Statului din Republica Polonă vor continua colaborarea directă în conformitate cu «Convenția de colaborare dintre Direcția Generală a Arhivelor Statului din România și Directorul General al Arhivelor Statului din Republica Polonă », semnată la Varșovia, la 19 octombrie 1995.

2. Colaborarea va consta, în principal, în: schimb de arhiviști pe bază nevalutară (până la 30 de zile pe an); schimb de reproduceri de documente arhivistice; editarea de publicații comune și organizarea de expoziții de documente privitoare la istoria relațiilor româno-polone.

3. Programul detaliat de realizare a acțiunilor de colaborare va fi convenit printr-un protocol tehnic la « Convenția de colaborare dintre Direcția Generală a Arhivelor Statului din România și Directorul General al Arhivelor Statului din Republica Polonă », mai sus menționată.

Articolul 31

Părțile vor sprijini contactele dintre instituțiile cu atribuții în domeniul tineretului, precum și între organizațiile de tineret din statele lor, în scopul intensificării cooperării și a schimbului de grupuri de tineri din România și Republica Polonă.

Articolul 32

Părțile vor sprijini colaborarea dintre organizațiile de educație fizică și sport și vor facilita orice inițiativă care slujește dezvoltării sale în viitor. În vederea realizării scopurilor Programului de față, ministerele și instituțiile interesate din cele două state vor încheia înțelegeri referitoare la colaborarea directă, care stabilesc domeniul, formele, condițiile organizatorice și financiare ale schimbului în sfera educației fizice și sportului.

Articolul 33

Părțile vor sprijini colaborarea dintre Societatea Română de Televiziune și Televiziunea Poloneză S.A. (Telewizja Polska S.A.), desfășurată în baza Acordului bilateral privind colaborarea în domeniul televiziunii, semnat la București, la data de 14 iunie 2000.

Articolul 34

Părțile vor sprijini colaborarea dintre Societatea Română de Radiodifuziune și Radioul Polonez S.A. (Polskie Radio S.A.), în baza Acordului

de colaborare între Societatea Română de Radiodifuziune și Radioul Polonez S.A., semnat la București, la 8 august 1996.

Articolul 35

Părțile vor sprijini colaborarea dintre Agenția Română de Presă «Rompres» și Agenția Poloneză de Presă (Polska Agencja Prasowa) în domeniul schimbului de informații și al contactelor directe între jurnaliști.

Articolul 36

Părțile vor sprijini colaborarea dintre asociațiile de jurnaliști din cele două state.

Articolul 37

Părțile vor sprijini colaborarea dintre Ordinul Arhitecților din România și Asociația Arhitecților din Polonia, pe baza unor înțelegeri directe.

Părțile vor facilita activitatea celor două asociații la Forumul Consiliului Arhitecților din Europa Centrală și de Est (ACCEE).

Articolul 38

Părțile vor sprijini colaborarea directă dintre Comisia Națională a României pentru UNESCO și Comitetul Organizației Națiunilor Unite pentru Învățământ, Știință și Cultură (UNESCO) din Polonia, desfășurată atât în cadrul unor acțiuni bilaterale, cât și multilaterale.

Articolul 39

Părțile vor sprijini colaborarea în cadrul programelor pentru educație și cultură și inițiate de Consiliul Europei și Uniunea Europeană.

IV. PREVEDERI ORGANIZATORICE ȘI FINANCIARE

A. SCHIMBUL DE PERSOANE

Articolul 40

Partea trimițătoare va suporta cheltuielile de transport ale persoanelor respective până la localitatea de destinație și retur.

Articolul 41

Partea primitoare va asigura cazare gratuită și va suporta cheltuielile de masă pentru persoanele primite, pentru o perioadă de până la o lună, în conformitate cu normele interne în vigoare.

Articolul 42

Partea primitoare va suporta cheltuielile de deplasare (tur și retur) angajate pe teritoriul său în scopul desfășurării de activități de cercetare științifică, decurgând din programul de cercetare științifică anterior convenit.

Articolul 43

Partea primitoare nu va plăti onorarii pentru cursurile susținute, convenite anterior prin programul sejurului, persoanelor pentru care suportă cheltuielile de sejur.

Articolul 44

Partea trimițătoare se va asigura ca persoanele participante la schimbul cuprins în prezentul Program să aibă asigurare (poliță de asigurare) pentru cazuri de urgențe medicale sau accident, în cazul în care dreptul la asistență medicală nu rezultă din prevederile legale în vigoare în statul care primește.

Articolul 45

1. În cazul persoanelor menționate la art. 3 și 4 din prezentul Program, Partea primitoare va asigura:

1) proces de învățământ gratuit și efectuarea programului de stagiu în instituțiile de învățământ superior de stat;

2) cazarea cu plată în cămine studențești și universitare, în condițiile prevăzute pentru cetățenii statului Părții primitoare;

3) accesul, cu plată, în măsura posibilităților, la cantina unității de învățământ superior respective.

2. Partea trimitătoare va asigura o bursa conform reglementărilor interne, și va suporta cheltuielile de transport la localitatea de destinație din statul care primește și retur.

3. În cazul persoanelor menționate la art. 3, Părțile își vor transmite reciproc lista nominală a studenților împreună cu dosarele necesare, precum și domeniile de studiu până la 15 aprilie a fiecărui an, iar până la 15 iulie acceptul definitiv al candidaturii.

4. În cazul persoanelor menționate la art. 4, Părțile vor face schimb de programe științifice ale stagiilor până la 31 martie a fiecărui an.

Articolul 46

În cazul persoanelor menționate la art. 5 și art. 8 al prezentului Program școlile superioare care angajează cadre didactice, specialiști în domeniul limbii române, respectiv polone și în domeniul literaturii, precum și școlile și unitățile de învățământ care angajează învățători români și polonezi vor asigura:

1) salariu lunar, timp de 12 luni pe an, în conformitate cu normele interne, precum și, dacă aceste norme permit, salariul pe perioada vacanței de vară anticipat pentru 2 luni.

2) cazare individuală corespunzătoare, gratuită, angajatul urmând să suporte cheltuielile aferente utilizării telefonului, radioului și televizorului.

Articolul 47

1. În cazul persoanelor menționate în art. 6 din prezentul Program, Partea primitoare va asigura:

1) proces de învățământ gratuit,

- 2) cazare și masă gratuite,
- 3) suportarea cheltuielilor de călătorie decurgând din programul de sejur.

2. Partea trimițătoare va suporta cheltuielile de transport până la locul de sejur și retur.

3. Părțile vor transmite dosarele candidaților pe cale diplomatică până la 15 aprilie a fiecărui an.

B. SCHIMBUL DE EXPOZIȚII

Articolul 48

Partea trimițătoare va suporta cheltuielile de transport al expoziției până în capitala statului care primește.

Articolul 49

Partea primitoare va suporta cheltuielile de transport al expoziției la alte locuri de expunere aflate pe teritoriul statului său, precum și alte costuri aferente expedierii expoziției în statul de origine. În cazul trimiterii expoziției într-un stat terț, Partea primitoare va suporta cheltuielile de transport în limita costurilor de întoarcere în statul de origine.

Articolul 50

Partea primitoare va suporta cheltuielile legate de organizarea expoziției, de asigurare a exponatelor, precum și de publicitate a expoziției (invitații, afișe, cataloage etc.).

Articolul 51

1. Partea trimițătoare va suporta cheltuielile de asigurare a expoziției pe perioada transportului și a expunerii acesteia pe teritoriul statului Părții primitoare.
2. În cazul distrugerii sau deteriorării unor exponate, Partea primitoare are obligația de a transmite gratuit Părții trimițătoare documentația necesară referitoare

la pagubele respective, în scopul facilitării obținerii de despăgubiri de asigurare. Partea primitoare nu va putea întreprinde nici o acțiune în scopul restaurării exponatelor deteriorate, fără acordul în acest sens al Părții trimițătoare.

Articolul 52

Cheltuielile de sejur ale comisarului de expoziție vor fi suportate în conformitate cu art. 40 și 41 din prezentul Program.

C. SCHIMBUL DE ANSAMBLURI ARTISTICE

Articolul 53

Partea trimițătoare va suporta cheltuielile de deplasare a membrilor ansamblurilor, precum și costurile aferente transportării decorurilor, costumelor și instrumentelor muzicale până în capitala statului Părții primitoare și retur.

Articolul 54

Partea primitoare va suporta cheltuielile de transport rezultând din programul convenit al spectacolelor pe teritoriul statului său și, de asemenea, va acoperi cheltuielile de sejur pentru membrii ansamblurilor artistice, conform prevederilor art. 40 și 41 din prezentul Program.

Articolul 55

Articolele 53 și 54 din prezentul Program nu se aplică în cazul turneelor efectuate pe baze comerciale.

D. SCHIMBUL DE MATERIALE

Articolul 56

Cheltuielile aferente pregătirii și expedierii materialelor, care vor face obiectul schimbului în cadrul prezentului Program (partituri, textele pieselor de

teatru, manuale școlare, publicații de specialitate, materiale fonografice, fotografii, casete video, microfilme și altele) vor fi suportate de Partea trimițătoare.

V. DISPOZIȚII FINALE

Articolul 57

Prezentul Program nu exclude posibilitatea realizării altor acțiuni, organizate inclusiv la propunerea și cu suportarea cheltuielilor de către Partea trimițătoare.

Articolul 58

Prezentul Program va fi aprobat în conformitate cu legislația statului fiecărei Părți, lucru care va fi confirmat prin schimb de note. Programul va intra în vigoare la data primirii ultimei notificări prin care Părțile își comunică reciproc îndeplinirea procedurilor legale necesare pentru intrarea sa în vigoare și va fi valabil până la data de 31 decembrie 2006.

Valabilitatea Programului se va prelungi în mod automat până la data intrării în vigoare a următorului Program, în cazul în care nici o Parte nu procedează la denunțarea lui, cu notificarea celeilalte Părți. În acest caz, Programul își va înceta valabilitatea în termen de 60 de zile de la data primirii notificării denunțării.

Semnat la București, la data de 08.10. 2003, în două exemplare originale, fiecare în limbile română și polonă, ambele texte fiind egal autentice.

PENTRU GUVERNUL

ROMÂNIEI

PENTRU GUVERNUL

REPUBLICII POLONE

